

Jasnogórska muzyka dawna w nagraniach płytowych i publikacjach nutowych

Jak już wielokrotnie informowano na łamach naszego periodyku, od 2003 r., w ramach działalności Stowarzyszenia *Kapela Jasnogórska* i funkcjonującego w jej ramach Zespołu Naukowo-Redakcyjnego Jasnogórskich Muzykaliów, organizowane są koncerty promujące muzyczne dziedzictwo klasztoru oo. paulinów na Jasnej Górze. W ich ramach mają miejsce prezentacje utworów opracowywanych i przygotowywanych do wykonań (w zdecydowanej większości są to współczesne prawykonania) przez członków wspomnianego wyżej zespołu na podstawie zachowanych w jasnogórskim archiwum rękopiśmiennych autografów i kopii. W kręgu zainteresowań znajduje się również twórczość o. Amando Ivančiča OSPPE (1727–1758) — najwybitniejszego w dziejach kompozytora zakonu paulińskiego, którego dzieła (w postaci rękopiśmiennych odpisów) znajdują się w różnych archiwach na terenie całej prawie Europy. Warto podkreślić, że inicjatorami tego niezwykle

cennego projektu byli sami ojcowie paulini, którzy od początku otaczają go swoją troską i mecenatem. Szczególnie należy tu wymienić pomysłodawcę oraz bezpośredniego opiekuna całego przedsięwzięcia, a zarazem aktualnego prezesa Stowarzyszenia *Kapela Jasnogórska* — o. Nikodema Kilnara OSPPE. Jego przede wszystkim zasługą jest zorganizowanie zespołu naukowego złożonego z muzykologów i muzyków reprezentujących różne środowiska z całej Polski (Częstochowa, Kraków, Lublin, Łódź, Opole, Poznań, Szczecin, Warszawa i Wrocław), jak również zaangażowanie do projektu czołowych polskich zespołów specjalizujących się w wykonawstwie muzyki dawnej. Dotychczas w koncertach i nagraniach płytowych uczestniczyły następujące zespoły instrumentalne i wokalne (w kolejności alfabetycznej):

- *Accademia dell'Arcadia* pod dyr. Bartłomieja Stankowiaka,
- *Capella Czestochoviensis* pod dyr. Tomasza Wabnica,
- Chór kameralny *Cantores Minores Wratislavienses* pod dyr. Piotra Karpety,
- Kapela Dworska *Consortium Sedinum* pod dyr. Pawła Osuchowskiego,
- Zespół instrumentów historycznych *Concerto Polacco* pod dyr. Marka Toporowskiego,
- Zespół instrumentów z epoki *La Tempesta* pod dyr. Jakuba Burzyńskiego,
- Zespół Muzyki Dawnej *Kapela Jasnogórska* pod dyr. Jana Tomasza Adamusa,
- Zespół Muzyki Dawnej *Kapela Jasnogórska* pod dyr. Jarosława Jasiury,
- Zespół Muzyki Dawnej z Zamku Królewskiego na Wawelu *Floripari* pod dyr. Aleksandra Tomczyka,
- Zespół Śpiewaków Miasta Katowic *Camerata Silesia* pod dyr. Anny Szostak,
- Zespół Wokalny *A Capella Leopoldis* pod dyr. Pawła Osuchowskiego,
- Zespół Wokalny *Sine Nomine* pod dyr. Marka Toporowskiego.

W ostatnim okresie do projektu dołączyła *Polska orkiestra XVIII wieku* pod kierownictwem Tomasza Ślusarczyka, którą poprowadził Paul Eswood — znany na całym świecie śpiewak, a ostatnio również ceniony dyrygent (nagrana przez tych muzyków płyta ukaże się jeszcze w bieżącym roku).

Istotnym nurtem działalności Zespołu Naukowo-Redakcyjnego Jasnogórskich Muzykaliów jest także organizacja ogólnopolskich, a od dwóch lat międzynarodowych konferencji naukowych. Dotychczas miały miejsce sympozja poświęcone Marcinowi Józefowi Żebrowskiemu (2004 r.), o. Erykowi Briknerowi OSPPE (2005 r.), o. Cyrylowi Florianowi Gieczyńskiemu OSPPE (2006 r.), o. Władysławowi Leszczyńskiemu (2007 r.), o. Amandousowi Ivančićowi (2008 r.) oraz Józefowi Elsnerowi (2009 r.). Warto w tym miejscu dodać, że wszystkie konferencje zorganizowane zostały w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Sakralnej *Gaude Mater*, który co roku odbywa się w Częstochowie.

Najbardziej cennym owocem omawianego projektu są nagrania płytowe (w większości są to tzw. *World premier recording*) oraz publikacje nutowe. Dotąd ukazało się 37 płyt zawierających 188 utworów autorstwa 33 kompozytorów, a także 9 zeszytów serii nutowej, w ramach której opublikowano partytury (z odrębnymi par-

tiami głosów) 14 kompozycji 5 twórców. Poniżej podajemy szczegółowy wykaz płyt oraz wydawnictw nutowych:

I. SERIA PŁYTOWA JASNOGÓRSKA MUZYKA DAWNA — *MUSICA CLAROMONTANA*

- Opieka nad realizacją projektu: o. Nikodem Kilnar OSPPE — Prezes Stowarzyszenia *Kapela Jasnogórska*, o. Sebastian Matecki OSPPE — Podprzeor Klasztoru OO. Paulinów na Jasnej Górze.
- Konsultacja muzykologiczna: Zespół Naukowo-Redakcyjny Jasnogórskich Muzykaliów pod przewodnictwem Remigiusza Pośpiecha.
- Wydawca: firmy fonograficzne: *Musicon*, DUX, *Acte Préalable*.

CD 1 (*Musicon* MCCD 01)

- Marcin Józef Żebrowski (XVIII w.), *Missa Pastoralis ex D*
- Józef Kobierkowicz (XVIII w.), *Pastorelle: Adjuro te; Coeli rores; Musae piae; Dormi mei redemptio; Apparuit benignitas; In pace princeps; Coelo rores; Salve puelle; Patris stupenda bonitas*
- Franciszek Perneckher (†1769), *Offertorium pastorale „Surgite pastorculi”*

CD 2 (*Musicon* MCCD 02)

- Marcin Józef Żebrowski (XVIII w.), *Rorate coeli; Missa Pastoritia ex D*
- Franciszek Perneckher(†1769), *Offertorium pastorale „Surgite pastorculi”*
- Józef Kobierkowicz (XVIII w.), *Pastorella „Caelum gaude”*

CD 3 (*Musicon* MCD 040)

- Marcin Józef Żebrowski (XVIII w.), *Missa in B*
- Wojciech Dankowski (ok. 1760– po 1800), *Vesperae D*

CD 4 (*Musicon* MCCD 04)

- Marcin Józef Żebrowski (XVIII w.), *Vesperae in D*

CD 5 (*Musicon* MCCD 05)

- o. Eryk Brikner OSPPE (1705–1760), *Vesperae*

CD 6 (*Musicon* MCCD 06)

- o. Eryk Brikner OSPPE (1705–1760), *Completorium*
- Marcin Józef Żebrowski (XVIII w.), *Missa ex D*

CD 7 (*Musicon* MCCD 07)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Symfonia D-dur nr 11; Symfonia C-dur nr 10; Symfonia C-dur nr 5; Symfonia G-dur nr 9; Symfonia D-dur nr 1; Symfonia G-dur nr 4; Symfonia C-dur nr 2*

CD 8 (*Musicon* MCCD 08)

- Józef Elsner (1769–1854), *Missa F; Vesperae D de M.B.V.*

CD 9 (*Musicon* MCCD 09)

- Marcin Józef Żebrowski (XVIII w.), *Andante pro processione G-dur, Sonata pro processione Es-dur (II); Lauda Sion; Sonata pro processione Es-dur (I); Andante pro processione Es-dur; Andante pro processione D-dur; Quem terra pontus; Ave maris stella; Eja consonate; Sonata pro processione g-moll; Sonata pro processione Es-dur (III); Sonata pro processione C-dur; Mittit ad Virginem; Salve Regina*

CD 10 (*Musicon* MCD 044)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Symfonia D-dur nr 3; Symfonia D-dur nr 6; Symfonia G-dur nr 7*
- Jan Engel (†1788), *Symfonia F-dur, Symfonia G-dur*

CD 11 (*Musicon* MCCD 11, MCD 041)

- Franciszek Perneckher (†1769), *Aria de passione „O wielka dobroci”*
- Ignacy Rygall (XVIII w.), *Aria de passione Domini in B „O caput, ospina”; Planctus „Huc viator”; Planctus „Ecce prodit”*
- Franciszek Kottritsch (ok. 1727–1787), *Ariae due in Dis de Passione Domini Nostri Jesu Christi „Lugete fide mentes”; Stabat Mater*
- Ludwik Maader (XVIII w.), *Aria de Passione in Dis „O! Jesu spinis acerbissimis”*
- Filip Gottschalk (†1809), *Ave Jesu, summe bonus (I); Ave Jesu, summe bonus (II)*

CD 12 (*Musicon* MCCD 12, MCD 042)

- o. Eryk Brikner OSPPE (1705–1760), *Completorium*
- Jan Tomasz Żebro (XVIII w.), *Oratorium „Christiani poenitentes ad Sepulchrum Domini”*

CD 13 (DUX 0352)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Missa solemnis; Regina coeli; Salve Regina; Litanía de B.M.V.*

CD 14 (DUX 0353)

- Joseph Riepel (1709–1782), *Patrz grzeszniku — aria I; Patrz grzeszniku — aria II; Ach! Lud wybrany; Resp. III pro Parasceve Vineá mea electa; Resp. I pro Sabbato Sancto Sicut ovis ad occisionem ductus*
- Joseph Haydn (1709–1832) / oprac. o. Michał Zygmuntowski OSPPE (1732–1802), *Resp. I pro Die Jovis In monte Oliveti; Resp. II pro Die Jovis Tristis est anima mea; Resp. III pro Die Jovis Ecce vidimus eum*
- o. Michał Zygmuntowski OSPPE (1732–1802), *Resp. I pro Parasceve Omnes amici mei; Resp. II pro Parasceve Velum templi scissum est*
- Massono [Mateusz Zwierzchowski? (ok. 1713–1768)], *Resp. II pro Sabbato Sancto Jerusalem, surge*
- Franciszek Perneckher (†1769), *Resp. III pro Sabbato Sancto Plange quasi virgo*

CD 15 (*Musicon* M CCD 15)

- Michał Orłowski (XVIII w.), *Symfonia in F*
- Jan Engel (†1788), *Symfonia Es-dur*, *Symfonia B-dur*
- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Symfonia G-dur*
- Ludwik Maader (XVIII w.), *Aria in D „Ave mundi spes Maria”*; *Offertorium in A „Ave Virgo gratiosa”*

CD 16 (*Musicon* M CCD 16, MCD 046)

- Marcin Józef Żebrowski (XVIII w.), *Magnificat*
- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Missa in C*

CD 17 (*Musicon* M CCD 17)

- o. Cyryl Florian Gieczyński OSPPE (1793–1866), *Offertorium „Veni Creator Spiritus”*; *Missa in D*; *Aria*; *Offertorium ex G „Salve Regina”*; *Missa in C*; *Rotate coeli*; *Offertorium „Aeterna Deus”*; *Do Góry Świętej*; *Offertorium „Veni Sanctificator”*
- Józef Elsner (1769–1854), *O Gloriosa Virginum*; *Ave maris stella*; *Offertorium „Cantate Domino”*

CD 18 (*Musicon* M CCD 18)

- Franciszek Perneckher (†1769), *Missa Nativitatis Domini in A*
- o. Cyryl Florian Gieczyński OSPPE (1793–1866), *Vesperae Pastorales*
- Filip Gotschalk (†1809), *Pastorella pro festo Nativitatis Domini „Puer natus in Bethlem”*

CD 19 (*Musicon* M CCD 19)

- Józef Elsner, *Missa in a op. 81*; *Vesperae in C op. 36*

CD 20 (*Musicon* M CCD 20)

- Joseph Riepel (1709–1782), *Sonata per la processione*
- Józef Daubeck (XVIII w.), *Veni Sponsa Christi*
- Ludwik Maader (XVIII w.), *Litaniae Loretanae in E*; *Salve Regina*
- Jan Engel (†1788), *Symfonia B-dur (II)*; *Symfonia d-moll*
- Filip Gotschalk (†1809), *Salve Regina*
- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Litaniae Lauretanae in G*
- Karol Fertner (1803–1879), *Salve Regina*; *O Jesu, amor mi*

CD 21 (DUX 0354)

- Józef Elsner (1769–1854), *Ave Maria B-dur*; *Motetto für Doppelchor „Gloria et honore coronasti Eum”*; *Hymni Solemni Processione S.S. Corporis Christi (O! Salutaris Hostia; Pange lingua; Tantum ergo; Ecce panis Angelorum)*; *Msza na cztery głosy z towarzyszeniem Organu na obchód dziękczynnego Nabożeństwa wznowionego Arcy-Bractwa Nieustającej Adoracji Przenajświętszego Sakramentu (Na stopniach Twego)*; *Msza pasterska napisana na Uroczystość Bożego Narodzenia na cztery głosy z Organem i wiolonczellą ad libitum (Z od-*

głosem wdzięcznych pieni); *Msza Święta w Oczystym Języku na Cztery Głosy z towarzyszeniem Organu (Z odgłosem wdzięcznych pieni)*; *Ave Maria Es-dur*

CD 22 (*Acte Préalable* APO 152)

- Ludwik Maader (XVIII w.), *Aria prima in g „In quem tanto labore”*; *Aria secunda in g „Sexaginta jam anni sunt”*; *Missa in G*
- o. Eryk Brikner OSPPE (1705–1760), *Hymnus pro Festis Apostolorum „Vos saeculorum iudices”*
- Jan Rutha (I poł. XVIII w.), *Hymnus de SS. Nomine Jesu „Jesu dulcis memoria”*
- Filip Gotschalk (†1809), *Hymnus de SS. Nomine Jesu „Jesu dulcis memoria”*; *Vesperae in C*; *Salve Regina in Es*; *Salve Regina in G*

CD 23 (*Acte Préalable* APO 155)

- Ludwik Maader (XVIII w.), *Requiem in Es*; *Duetto in c „Domine si adhuc”*; *Salve Regina*
- Filip Gotschalk, *Aria in F „Eja plaudite fideles”*; *Vesperae in D*
- Wawrzyniec Piech (XVIII w.), *Offertorium „Te invocamus Maria”*

CD 24 (*Acte Préalable* APO 158)

- Franciszek Perneckher (†1769), *Harmonia Pastoralis „O Bethlehem, o Nazareth”*; *Missa Nativitatis in F*; *Offertorium de Nativitate D.N.J. Christi „Kuba, surge cito”*
- Franciszek Kottritsch (ok. 1727–1787), *Aria Pastoralis C „In hac annua”*
- Ludwik Maader (XVIII w.), *Mazurek o Bożym Narodzeniu „Tusząc pasterze”*
- Figulenti (XVIII/XIX w.), *Aria Pastoralis „Ride Jesule”*
- Konstanty Czajkowski (I poł. XIX w.), *Pastorella ex D „Gloria in excelsis Deo”*

CD 25 (*Acte Préalable* APO 180)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Missa solemnis in C major*; *Missa Caeciliae in C major*

CD 26 (*Musicon* MCCD 26)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Missa ex D*; *Litania Lauretanae ex C*

CD 27 (DUX 0357)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Missa integra in C*; *Missa ex D*

CD 28 (DUX 0358)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Missa in C majore*; *Vesperae*

CD 29 (DUX 0355)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Missa in C*; *Divertimento ex G*; *Divertimento ex B*; *Lytaniae ex C*

CD 30 (*Musicon* M CCD 30)

- Filip Gottschalk (†1809), *Offertorium „Eja chori resonate”*
- Ludwik Maader (XVIII w.), *Litania in D; Offertorium „Laudate Dominum in Sanctis ejus”; Requiem in Dis*

CD 31 (*Musicon* M CCD 31)

- Jan Rutha (I poł. XVIII w.), *Sekwencja „Lauda Sion”; Hymnus de Adventu Domini „Qui daemonis”; Hymnus de SS. Nomine Jesu „Jesu dulcis memoria”*
- Grzegorz Gerwazy Gorczycki (1665?–1734), *Vidi aquam*
- Jan Ponikowski (XVI/XVII w.), *Hymn „O świętości zbawiająca”; Responsorium „Człowiek wielką uczynił wieczerzę”; Sekwencja „Chwal Zbawiciela Syjonie”*
- o. Władysław Leszczyński OSPPE (1616–1680), *Missa per octavas; Dixit Dominus*

CD 32 (*Musicon* M CCD 32)

- Józef Elsner (1769–1854), *Msza polska d-moll op. 87; Missa solemnis [Sancti Josephi] in F op. 41*

CD 33 (*Musicon* M CCD 33)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Oratorium 2: „An video an mea lumina noctis progenies”; Oratorium 3: „Dignum caelis, exclamo spectaculum”; Oratorium 4: „Huc populi adeste”; Oratorium 5: „Tartarea ateste hinc furiae”; Motetto de B.V. Maria „Quis confidit?”*

CD 34 (*Musicon* M CCD 34)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1858), *Litaniae Lauretanae in A; Litaniae Lauretanae in B; Litaniae Lauretanae in g; Litaniae Lauretanae in C*

CD 40 (*Acte Préalable* APO 183)

- Jan Engel (†1788), *Symphony in D*
- Marcin Józef Żebrowski (XVIII w.), *Sinfonia Ouverture IV*
- Namieyski (XVIII w.), *Symphony in D*
- Jakub Gołębek (1739–1789), *Symphony in D*
- Mateusz Kuci (XVIII w.), *Symphony in G*

CD 42 (DUX 0359)

- Dominik Nun (XVIII/XIX w.), *Missa in D*
- Wawrzyniec Neumann (XVIII w.), *Vesperae de Confessore; Vesperae de Apostolis*

CD 43 (*Acte Préalable* APO 194)

- o. Amando Ivančić OSPPE (1727–1758), *Trio in D; Alma Redemptoris Mater*
- Józef Daubeck (XVIII w.), *Gaude Dei Genitrix*
- Filip Gottschalk (†1809), *Missa pro Defunctis in B*
- Mateusz Kuci (XVIII w.), *Symphony in G*

II. SERIA WYDAWNICZA MUZYKA JASNOGÓRSKA — MUSICA CLAROMONTANA

- Kierownictwo projektu: o. Nikodem Kilnar OSPPE — Prezes Stowarzyszenia *Kapela Jasnogórska*, Andrzej Kosowski — redaktor Naczelny Polskiego Wydawnictwa Muzycznego.
 - Komitet Naukowo-Redakcyjny: Zofia Chechlińska, Maciej Jochymczyk, Marcin Konik, Alina Mądry, Aleksandra Patalas, Remigiusz Pośpiech — przewodniczący, Hubert Prochota, Barbara Przybyszewska-Jarmińska, Beata Stróżyńska, Elżbieta Witkowska-Zaręba.
 - Wydawca: Klasztor OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie, Polskie Wydawnictwo Muzyczne SA w Krakowie.
- I Żebrowski Marcin Józef (poł. XVIII w.), *Missa Pastoralis ex D*, opr. i wstęp Remigiusz Pośpiech, Częstochowa – Kraków 2005.
 - II Brikner Eryk OSPPE (1705–1760), *Vesperae pro toto anno*, opr. i wstęp Aleksandra Patalas, Częstochowa – Kraków 2005.
 - III Elsner Józef (1769–1854), *Missa F*, opr. Hubert Prochota, wstęp Remigiusz Pośpiech, Częstochowa – Kraków 2005.
 - IV Żebrowski Marcin Józef (poł. XVIII w.), *Missa ex D*, opr. i wstęp Remigiusz Pośpiech, Częstochowa – Kraków 2006.
 - V Brikner Eryk OSPPE (1705–1760), *Completorium C; Hymnus pro Festis Apostolorum*, opr. i wstęp Aleksandra Patalas, Częstochowa – Kraków 2006.
 - VI Elsner Józef (1769–1854), *Nieszpory Ex Officio majori Beatae Virginis Mariae ad Vesperas*, opr. Hubert Prochota, wstęp Remigiusz Pośpiech, Częstochowa – Kraków 2006.
 - VII Perneckher Franciszek (XVIII w.), *Vesperae Dominicales*, opr. i wstęp Justyna Szombara, Częstochowa – Kraków 2008.
 - VIII Żebrowski Marcin Józef (poł. XVIII w.), *Vesperae in D*, opr. i wstęp Hubert Prochota, Częstochowa – Kraków 2008.
 - IX Maader Ludwik (XVIII w.), *Arie (Ave mundi spes Maria; O! Jesu spinis acerbissimis; En quem tanto labore; Sexaginta jam anni sunt; Domine si adhuc)*, opr. Piotr Kołodziej, wstęp Aleksandra Patalas, Częstochowa – Kraków 2008.

Na koniec należy dodać, że w połowie bieżącego roku, w Edycji św. Pawła, ukazała się ponadto pierwsza płyta DVD z filmem zatytułowanym: *Jasnogórska Muzyka Dawna*, zrealizowanym w 2003 r. przez TVP Katowice.

Remigiusz Pośpiech